

I

(Seadusandlikud aktid)

OTSUSED

NÕUKOGU OTSUS (EL, EURATOM) 2020/2053,

14. detsembri 2020,

mis käsitleb Euroopa Liidu omavahendite süsteemi ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2014/335/EL, Euratom

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 311 kolmandat lõiku,

võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 106a,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ⁽¹⁾

toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Liidu omavahendite süsteem peab tagama liidu poliitikasuundade korrapäraseks arenguks vajalikud vahendid, võttes arvesse vajadust range eelarvedistsipliini järele. Omavahendite süsteemi arendamise kaudu saab ja tuleks võimalikult ulatuslikult osaleda liidu poliitika kujundamisel.
- (2) Lissaboni lepinguga muudeti liidu omavahendite süsteemiga seotud sätteid, mis võimaldavad tunnistada kehtetuks mõne olemasoleva omavahendite kategooria ja kehtestada uusi omavahendite kategooriaid.
- (3) Euroopa Ülemkogu 7.–8. veebruari 2013. aasta kohtumisel kutsuti nõukogu üles jätkama tööd komisjoni ettepanekuga uute käibemaksupõhiste omavahendite kohta, et teha need võimalikult lihtsaks ja läbipaistvaks, tugevdada seost liidu käibemaksupoliitikaga ja tegeliku käibemaksulaekumisega ning tagada maksumaksjate võrdne kohtlemine kõigis liikmesriikides.
- (4) Komisjon võttis 2017. aasta juunis vastu aruteludokumendi ELi rahanduse tuleviku kohta. Selles paneb komisjon ette mitu võimalust, kuidas siduda omavahendid nähtavamal viisil liidu poliitikavaldkondadega, eelkõige ühtse turu ja kestliku majanduskasvuga. Aruteludokumendi kohaselt tuleb uute omavahendite kasutuselevõtmisel pöörata tähelepanu nende läbipaistvusele, lihtsusele ja stabiilsusele, kooskõlale liidu poliitikaeesmärkidega, mõjule, mida nad avaldavad konkurentsivõimele ja kestlikule majanduskasvule, ning nende võrdsele jaotumisele liikmesriikide vahel.
- (5) Praegust käibemaksupõhiste omavahendite kindlaksmääramise süsteemi on korduvalt kritiseerinud Euroopa Kontrollikoda, Euroopa Parlament ja liikmesriigid, pidades seda liiga keeruliseks. 17.–21. juulil 2020 kokku tulnud Euroopa Ülemkogul jõuti seega järeldusele, et on asjakohane kõnealuste omavahendite arutamist lihtsustada.
- (6) Selleks et viia liidu rahastamisvahendid paremini kooskõlla liidu poliitikaprioriteetidega, paremini kajastada liidu üldeelarve („liidu eelarve“) rolli ühtse turu toimimises, paremini toetada liidu poliitika eesmärke ja vähendada liikmesriikide kogurahvatulul põhinevaid osamakseid liidu aastaelarvesse, järeldati Euroopa Ülemkogu 17.–21. juuli 2020 kohtumisel, et lähiaastatel teeb liit tööd omavahendite süsteemi reformimiseks ja uute omavahendite kasutuselevõtuks.

⁽¹⁾ 16. septembri 2020. aasta arvamus *Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

- (7) Esimese sammuna tuleks kasutusele võtta uus omavahendite kategooria, mis põhineb ringlusse võtmata plastpakendijäätmete koguse põhjal arvatud riiklikul osamaksel. Kooskõlas Euroopa strateegiaga plasti kohta saab liidu eelarve abil aidata kaasa plastpakendijäätmetest tekkiva reostuse vähendamisele. Omavahendid, mis põhinevad riiklikul osamaksel, mis on proportsionaalne igas liikmesriigis ringlusse võtmata plastpakendijäätmete kogusega, annavad stiimuli ühekordselt kasutatavate plasttoodete tarbimise vähendamiseks ning ringlussevõtu ja ringmajanduse edendamiseks. Samal ajal võivad liikmesriigid võtta kõige sobivaimaid meetmeid nende eesmärkide saavutamiseks kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega. Selleks et vältida liigselt pärssivat mõju riikide osamaksetele, tuleks kohaldada korrigeerimismehhanismi, mis hõlmab nende liikmesriikide osamaksete iga-aastast kindlasummalist vähendamist, kelle kogurahvatulu elaniku kohta jäi 2017. aastal allapoole ELi keskmist. Vähendus peaks vastama 3,8 kilogrammile korrutatuna asjaomase liikmesriigi elanikkonna arvuga 2017. aastal.
- (8) Euroopa Ülemkogu 17.–21. juuli 2020. aasta kohtumisel märgiti, et täiendavate omavahendite alusena esitab komisjon 2021. aasta esimesel poolel ettepanekud süsinikdioksiidi piirmeetme mehhanismi ja digilõivu kohta, eesmärgiga võtta need kasutusele hiljemalt 1. jaanuaril 2023. Euroopa Ülemkogu kutsus komisjoni üles esitama muudetud ettepaneku ELi heitkogustega kauplemise süsteemi kohta, laiendades seda võimaluse korral lennundus- ja merendussektorile. Euroopa Ülemkogu jõudis järeldusele, et liit teeb aastateks 2021–2027 kehtestatud mitmeaastase finantsraamistiku (MFF 2021–2027) jooksul tööd selle nimel, et võtta kasutusele muid omavahendeid, mille seas võib olla ka finantstehingute maks.
- (9) Euroopa Ülemkogu 17.–21. juuli 2020. aasta kohtumisel leiti, et omavahendite kogumise kord peaks põhinema üldistel lihtsuse, läbipaistvuse ja võrdsuse põhimõtetel, sealhulgas koormuse õiglasel jagamisel. Kohtumisel leiti samuti, et ajavahemikul 2021–2027 saavad Taani, Madalmaad, Austria ja Rootsi ning taaste ja vastupidavuse toetuse kontekstis ka Saksamaa kasu kindlasummalistest korrigeeringutest, millega vähendatakse nende kogurahvatulul põhinevaid iga-aastaseid osamakseid.
- (10) Liikmesriigid peaksid jätma kogumiskulude katteks endale 25 % nende poolt kogutud traditsioonilistest omavahenditest.
- (11) Euroopa Arengufondi liidu eelarvesse integreerimisega peaks kaasnema käesolevaotsusega kehtestatud omavahendite ülemmäärade suurendamine. On vaja piisavat varu maksete ja omavahendite ülemmäärade vahel, et tagada liidu võime täita oma finantskohustusi kõigis tingimustes, isegi majanduslanguse ajal.
- (12) Omavahendite ülemmäärade piires tuleks säilitada piisav varu, mille abil liit saaks täita kõik asjaomasel aastal tasumisele kuuluvad finantskohustused ja tingimuslikud kohustused. Omavahendite kogusumma, mis eraldatakse liidule, et katta iga-aastased maksete assigneeringud, ei tohiks ületada 1,40 % kõikide liikmesriikide summaarsest kogurahvatulust. Liidu eelarvesse kantud iga-aastaste kulukohustuste assigneeringute kogusumma ei tohiks ületada 1,46 % kõikide liikmesriikide summaarsest kogurahvatulust.
- (13) Selleks et liidu käsutusse antud rahaliste vahendite summa püsiks muutumatuna, on otstarbekas kohandada makseteks ja kulukohustusteks ette nähtud omavahendite ülemmäärasid, mis on väljendatud protsendina kogurahvatulust, juhuks kui Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 549/2013⁽²⁾ muutmisega kaasneb kogurahvatulu taseme oluline muutus.
- (14) COVID-19 kriisi majanduslik mõju toob esile selle, kui oluline on tagada liidu piisav finantssuutlikkus majandusshokkide korral. Liidul on vaja end varustada oma eesmärkide saavutamiseks vajalike vahenditega. COVID-19 kriisi tagajärgedega tegelemiseks on vaja erakordselt suures mahus rahalisi vahendeid, suurendamata seejuures survet liikmesriikide rahandusele ajal, mil nende eelarved on juba niigi väga suure surve all, et rahastada kriisiga seotud riiklikke majandus- ja sotsiaalmeetmeid. Seepärast peaks võtma erakorralisi meetmeid liidu tasandil. Seega on asjakohane anda komisjonile erandkorras volitus laenata liidu nimel kapitaliturgudel ajutiselt kuni 750 miljardit eurot (2018. aasta hindades). Laenatud vahenditest kuni 360 miljardit eurot (2018. aasta hindades) kasutatakse laenudeks ja laenatud vahenditest kuni 390 miljardit eurot (2018. aasta hindades) kasutatakse kuludeks ning mõlemat summat kasutatakse üksnes COVID-19 kriisi tagajärgedega tegelemiseks.
- (15) Selliste erakorraliste meetmete abil tuleks tegeleda COVID-19 kriisi tagajärgedega ja hoida ära kriisi taaspuhkemine. Seepärast peaks toetus olema ajaliselt piiratud ja suurem osa rahalistest vahenditest tuleks eraldada vahetult pärast kriisi, mis tähendab, et nendest lisavahenditest rahastatava programmi juriidilised kohustused tuleks võtta 31. detsembriks 2023. Taaste ja vastupidavuse rahastamisvahendi raames tehtavad maksed kiidetakse heaks tingimusel, et asjakohased taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud vahe-eesmärgid ja sihid on rahuldavalt saavutatud, mida hinnatakse vastavalt asjakohasele menetlusele, mis on sätestatud taaste ja vastupidavuse rahastamisvahendi loomise määruses, mis kajastab Euroopa Ülemkogu 17.–21. juuli 2020. aasta järeldusi.

(²) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 549/2013 Euroopa Liidus kasutatava Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteemi kohta (ELT L 174, 26.6.2013, lk 1).

- (16) Selleks et kanda kavandatud vahendite laenamisega seotud kohustusi, on vajalik omavahendite ülemmäärade erakordne ja ajutine suurendamine. Seetõttu, üksnes selleks, et täita kõik liidu kohustused, mis tulenevad liidu poolt COVID-19 kriisi tagajärgedega tegelemiseks võetud laenudest, tuleks nii maksete assigneeringute ülemmäär kui ka kulukohustuste assigneeringute ülemmäär suurendada 0,6 protsendipunkti võrra. Komisjoni volitus laenata kapitaliturgudel liidu nimel vahendeid üksnes selleks, et rahastada COVID-19 kriisi tagajärgedega tegelemise meetmeid, on tihedalt seotud käesolevas otsuses ette nähtud omavahendite ülemmäär suurendamisega ja lõppkokkuvõttes liidu omavahendite süsteemi toimimisega. Seega tuleks nimetatud volitus lisada käesolevasse otsusesse. Kõnealuse meetme pretsedenditus ja laenatavate vahendite erakordne maht nõuab kindlust liidu kohustuste üldise mahu ja tagasimaksete peamiste tingimuste suhtes, samuti hajutatud laenuvõtmise strateegia rakendamist.
- (17) Omavahendite ülemmäärade suurendamine on vajalik, sest ülemmäärad ei ole vastasel korral piisavad selleks, et tagada liidule piisavad vahendid, mis on vajalikud erakorralisest ja ajutisest laenuvõtmisvõimendusest tulenevate kohustuste täitmiseks. Vajadus sellise täiendava eraldise kasutamise järele on samuti üksnes ajutine, kuna asjaomased finantskohustused ja tingimuslikud kohustused aja jooksul vähenevad laenatud vahendite tagasimaksmise ja laenude lõpptähtpäeva saabumise tulemusel. Seepärast peaks suurenduse kehtivus lõppema, kui kõik laenatud vahendid on tagasi makstud ja kõik nende vahendite alusel antud laenudest tulenevad tingimuslikud kohustused on lõppenud, st hiljemalt 31. detsembriks 2058.
- (18) Liidu tegevused COVID-19 kriisi tagajärgedega tegelemiseks peavad olema märkimisväärsed ning need peavad toimuma suhteliselt lühikese aja jooksul. Rahaliste vahendite laenamisel tuleb järgida seda ajakava. Seetõttu tuleks uus netolaenuvõtmine lõpetada hiljemalt 2026. aasta lõpus. Tõhusa võlahalduse tagamiseks peaksid pärast 2026. aastat piirduma laenuvõtmistehingud rangelt üksnes refinantseerimistehingutega. Komisjon peaks tehingute tegemisel mitmekesise rahastamise strateegia kaudu kasutama võimalikult hästi ära turgude suutlikkust tulla toime nii suures mahus erinevate lõpptähtaegadega laenude võtmisega, sealhulgas lühiajaline rahastamine likviidsuse juhtimiseks, ning tagama kõige soodsamad tagasimaksetingimused. Lisaks peaks komisjon korrapäraselt ja põhjalikult teavitama Euroopa Parlamenti ja nõukogu kõigist oma võlahalduse aspektidest. Niipea kui laenuvõtmise teel rahastatavate poliitikameetmetega seotud tagasimaksegraafik on teada, edastab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule emissioonikalendri, mis sisaldab prognoositavaid emiteerimiskuupäevi ja -mahtusid järgmiseks aastaks ning kava, milles esitatakse prognoositavad põhiosa- ja intressimaksed. Komisjon peaks kõnealust kalendrit korrapäraselt ajakohastama.
- (19) Tagastamatu toetuse, rahastamisvahendite kaudu antava tagasimakstava toetuse või eelarveliste tagatiste andmiseks laenatud vahendite tagasimakseid ning tasumisele kuuluvaid intressimakseid tuleks rahastada liidu eelarvest. Laenatud vahendid, mida kasutatakse liikmesriikidele laenude andmiseks, tuleks tagasi maksta laenu saanud liikmesriikidelt saadud summadest. Liidule tuleb eraldada ja teha kättesaadavaks vahendid, mis on vajalikud selleks, et ta saaks täita kõik erakorralisest ja ajutisest laenuvõtmisvõimendusest tulenevad finantskohustused ja tingimuslikud kohustused asjaomasel aastal ja igas olukorras kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 310 lõikega 4 ja artikliga 323.
- (20) Summasid, mida ei ole kasutatud intressimaksedeks, nagu on ette nähtud, kasutatakse ennetähtaegsete tagasimaksete tegemiseks enne mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 perioodi lõppu miinimumsummas, ja neid võib suurendada üle kõnealuse taseme, tingimusel et pärast 2021. aastat on kasutusele võetud uued omavahendid vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 311 kolmandas lõigus sätestatud menetlusele. Kõik erakorralisest ja ajutisest laenuvõtmisvõimendusest tulenevad kohustused tuleks täielikult tagasi maksta 31. detsembriks 2058. Selleks et tagada laenatud vahendite tagasimaksete katmiseks vajalike assigneeringute tõhus eelarvehaldus, on asjakohane näha ette võimalus jagada nende aluseks olevad eelarvelised kulukohustused aastasteks osamakseteks.
- (21) Tagasimaksegraafiku koostamisel tuleks järgida usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtet ja see peaks hõlmama komisjoni volituse ulatuses laenatud rahaliste vahendite kogumahtu, et saavutada kohustuste pidev ja prognoositav vähenemine kogu perioodi jooksul. Selleks ei tohiks summad, mille liit peab asjaomasel aastal põhisumma tagasimaksmiseks tasuma, ületada 7,5 % 390 miljardi euro suurusest kulutusteks ette nähtud maksimumsummast.
- (22) Võttes arvesse komisjonile COVID-19 kriisi tagajärgedega tegelemiseks vajalike vahendite jaoks laenu võtmiseks antud erakorralise, ajutise ja piiratud volituse eripära, tuleks selgitada, et üldjuhul ei tohiks liit kasutada kapitaliturgudel laenatud vahendeid tegevuskulude rahastamiseks.
- (23) Selleks et liit saaks alati õigeaegselt täita oma juriidilisi kohustusi kolmandate isikute ees, tuleks käesolevas otsuses ette näha erisätted, millega antakse komisjonile volitused nõuda, et omavahendite ülemmäär ajutise suurendamise perioodil teeksid liikmesriigid ajutiselt kättesaadavaks asjakohased rahavarud, kui liidu eelarvesse kantud heakskiidetud assigneeringutest ei piisa, et täita ajutise suurendamisega seotud laenamisest tulenevaid kohustusi. Komisjon peaks saama nõuda rahavarude kättesaadavaks tegemist viimase abinõuna üksnes juhul, kui ta ei saa vajaliku likviidsuse saavutamiseks võtta muid aktiivse likviidsusjuhtimise meetmeid, sealhulgas kasutades vajaduse korral kapitaliturgude pakutavat lühiajalist rahastamist, et tagada liidu kohustuste õigeaegne täitmine laenuandjate

ees. On asjakohane sätestada, et komisjon peaks sellistest nõuetest liikmesriikidele aegsasti teada andma ning see nõue peaks olema rangelt proportsionaalne iga liikmesriigi prognoositud eelarvelise tuluga ja piirduma igal juhul liikmesriigi osakaaluga ajutiselt suurendatud omavahendite ülemmäärast, mis on 0,6 % liikmesriikide kogurahvatulust. Kui liikmesriik ei täida nõuet õigeaegselt täielikult või osaliselt või kui ta teavitab komisjoni, et ta ei suuda nõuet täita, peaks komisjonil siiski olema ajutiselt õigus esitada teistele liikmesriikidele täiendavad proportsionaalsed nõuded. Asjakohane on näha ette maksimaalne summa, mida komisjon võib liikmesriigilt ühes aastas nõuda. Komisjonilt oodatakse vajalike ettepanekute esitamist eesmärgiga kanda liikmesriikide poolt ajutiselt eraldatud rahavarudest kaetavad kulud liidu eelarvesse, et tagada nende vahendite võimalikult varajane arvessevõtmine liikmesriikide omavahendite kontode krediteerimisel, st kooskõlas kohaldatava õigusraamistikuga ja seega tuginedes asjaomastele kogurahvatulust lähtuvatele arvestusalustele ja ilma et see piiraks muid omavahendeid ja muid tulusid.

- (24) ELi toimimise lepingu artikli 311 neljanda lõigu alusel võetakse vastu nõukogu määrus, millega sätestatakse liidu omavahendite süsteemi rakendusmeetmed. Need meetmed peaksid sisaldama üldist ja tehnilist laadi sätteid, mida kohaldatakse kõigi omavahendite kategooriate suhtes. Kõnealused meetmed peaksid sisaldama üksikasjalikke reegleid saldo arvutamise ja eelarves kajastamise korra kohta, samuti sätteid ja korda, mida on vaja omavahendite kogumise kontrollimiseks ja järelevalveks.
- (25) Käesolev otsus peaks jõustuma üksnes siis, kui selle on heaks kiitnud kõik liikmesriigid kooskõlas oma põhiseadusest tulenevate nõuetega; seega austatakse täielikult riikide suveräänsust. Euroopa Ülemkogu 17.–21. juuli 2020. aasta kohtumisel märgiti liikmesriikide kavatsust kiita käesolev otsus heaks niipea kui võimalik.
- (26) Ühtsuse, järjepidevuse ja õiguskindluse tagamiseks tuleks kehtestada sätteid, millega tagatakse sujuv üleminek nõukogu otsuse 2014/335/EL, Euratom ⁽³⁾ kohaselt süsteemilt käesolevas otsuses sätestatud süsteemile.
- (27) Otsus 2014/335/EL, Euratom tuleks tunnistada kehtetuks.
- (28) Käesoleva otsuse kohaldamisel tuleks kõik summad esitada eurodes.
- (29) Kuna on vaja kiiresti võimaldada laenude võtmist, et rahastada COVID-19 kriisi tagajärgedega tegelemise meetmeid, peaks käesolev otsus jõustuma käesoleva otsuse vastuvõtmiseks vajalike menetluste lõpuleviimist käsitleva viimase teate kättesaamisele vahetult järgneva kuu esimesel päeval.
- (30) Selleks et tagada üleminek omavahendite muudetud süsteemile ja käesoleva otsuse kokkulangevus eelarveaasta algusega, tuleks käesolevat otsust kohaldada alates 1. jaanuarist 2021,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesolevas otsuses sätestatakse õigusnormid liidu omavahendite eraldamise kohta, et tagada liidu aastaelarve rahastamine.

Artikkel 2

Omavahendite kategooriad ja nende arvutamise erimeetodid

1. Liidu eelarvesse kavandatud omavahenditena käsitatakse tulu, mille allikaks on:
 - a) traditsioonilised omavahendid, mis koosnevad järgmisest: maksud, lisatasud, täiendavad summad või hüvitissummad, lisasummad või lisaelemendid, ühise tollitariifistiku tollimaksud ja muud tollimaksud, mille liidu institutsioonid on kehtestanud või kehtestavad kolmandate riikidega kauplemise suhtes, endise Euroopa Sõe- ja Teraseühenduse asutamislepinguga hõlmatud toodete suhtes kohaldatavad tollimaksud ning suhkruturu ühise korralduse raames sätestatud osamaksud ja muud tollimaksud;

⁽³⁾ Nõukogu 26. mai 2014. aasta otsus 2014/335/EL, Euratom Euroopa Liidu omavahendite süsteemi kohta (ELT L 168, 7.6.2014, lk 105).

- b) kõigi liikmesriikide puhul 0,30 % suuruse ühtse sissenõudmismäära kohaldamine kõigilt maksustavatelt kaubatarnetelt või teenuste osutamistelt kogutud käibemaksutulu kogusummale jagatuna asjakohase kalendriaasta kohta arvatud kaalutud keskmise käibemaksu määraga, nagu see on sätestatud nõukogu määruses (EMÜ, Euratom) nr 1553/89⁽⁴⁾. Ühegi liikmesriigi puhul ei tohi sel eesmärgil arvesse võetav käibemaksubaas ületada 50 % kogurahvatulust;
- c) ühtse sissenõudmismäära kohaldamine liikmesriigis tekkinud, kuid ringlusse võtmata plastpakendijäätmete massi suhtes. Ühtne sissenõudmismäär on 0,80 eurot kilogrammi kohta. Teatavate liikmesriikide puhul kohaldatakse iga-aastast kindlasummalist vähendamist, nagu on kindlaks määratud lõike 2 kolmandas lõigus;
- d) kõikide liikmesriikide summaarse kogurahvatulu suhtes ühtse sissenõudmismäära kohaldamine, mis määratakse kindlaks eelarvenenetluse kohaselt kõiki muid tulusid arvesse võttes.

2. Käesoleva artikli lõike 1 punkti c kohaldamisel tähendab „plast“ sellist polümeeri Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006⁽⁵⁾ artikli 3 punkti 5 tähenduses, millele võib olla lisatud lisaaineid või muid aineid; mõisted „pakendijäätmed“ ja „ringlussevõtt“ on määratletud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 94/62/EÜ⁽⁶⁾ artikli 3 lõigetes 2 ja 2c ning sellises tähenduses on neid mõisteid kasutatud komisjoni otsuses 2005/270/EÜ⁽⁷⁾.

Ringlusse võtmata plastpakendijäätmete mass arvutatakse liikmesriigis asjaomasel aastal tekkinud plastpakendijäätmete massi ja asjaomasel aastal ringlusse võetud plastpakendijäätmete massi vahena, mis määratakse kindlaks vastavalt direktiivile 94/62/EÜ.

Järgmistel liikmesriikidel on õigus jooksevhindades väljendatud iga-aastasele kindlasummalisele vähendusele, mida kohaldatakse vastavatele lõike 1 punktis c osutatud osamaksele ja mille summad on järgmised: Bulgaaria puhul 22 miljonit eurot, Tšehhi puhul 32,1876 miljonit eurot, Eesti puhul 4 miljonit eurot, Kreeka puhul 33 miljonit eurot, Hispaania puhul 142 miljonit eurot, Horvaatia puhul 13 miljonit eurot, Itaalia puhul 184,0480 miljonit eurot, Küprose puhul 3 miljonit eurot, Läti puhul 6 miljonit eurot, Leedu puhul 9 miljonit eurot, Ungari puhul 30 miljonit eurot, Malta puhul 1,4159 miljonit eurot, Poola puhul 117 miljonit eurot, Portugali puhul 31,3220 miljonit eurot, Rumeenia puhul 60 miljonit eurot, Sloveenia puhul 6,2797 miljonit eurot ja Slovakkia puhul 17 miljonit eurot.

3. Lõike 1 punkti d kohaldamisel kohaldatakse ühtset sissenõudmismäära iga liikmesriigi kogurahvatulu suhtes.

Lõike 1 punktis d osutatud kogurahvatulu tähendab aastast kogurahvatulu turuhindades, nagu komisjon on selle arvutanud määruse (EL) nr 549/2013 kohaldamisel.

4. Ajavahemikul 2021–2027 vähendatakse järgnevate liikmesriikide kogurahvatulul põhinevaid iga-aastaseid brutomakseid vastavalt lõike 1 punktile d: Austria 565 miljonit eurot, Taani 377 miljonit eurot, Saksamaa 3 671 miljonit eurot, Madalmaade 1 921 miljonit eurot ja Rootsi 1 069 miljonit eurot. Kõik kõnealused summad on 2020. aasta hindades ja neid kohandatakse jooksevhindadele, kohaldades kõige värskeimat eurodes väljendatud liidu sisemajanduse koguprodukti deflaatorit, mille esitab komisjon ja mis on kättesaadav eelarveprojekti koostamise ajal. Kõnealust brutomaksete vähendamist rahastavad kõik liikmesriigid.

5. Kui eelarveaasta alguseks ei ole liidu eelarvet vastu võetud, kohaldatakse kuni uute määrade jõustumiseni jätkuvalt varasemaid kogurahvatulul põhinevaid ühtseid sissenõudmismäärasid.

Artikkel 3

Omahendite ülemmäärad

1. Omavahendite kogusumma, mis eraldatakse liidule selleks, et katta iga-aastased maksete assigneeringud, ei või ületada 1,40 % kõikide liikmesriikide summaarsest kogurahvatulust.

2. Liidu eelarvesse kantud iga-aastaste kulukohustuste assigneeringute kogusumma ei või ületada 1,46 % kõikide liikmesriikide summaarsest kogurahvatulust.

⁽⁴⁾ Nõukogu 29. mai 1989. aasta määrus (EMÜ, Euratom) nr 1553/89 käibemaksust laekuvate omavahendite kogumise kindla ühtse korra kohta (EÜT L 155, 7.6.1989, lk 9).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaalide Agentuur ning muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93, komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 1994. aasta direktiiv 94/62/EÜ pakendite ja pakendijäätmete kohta (EÜT L 365 31.12.1994, lk 10).

⁽⁷⁾ Komisjoni 22. märtsi 2005. aasta otsus 2005/270/EÜ, millega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 94/62/EÜ pakendite ja pakendijäätmete kohta kehtestatakse andmebaasisüsteemi vormid (ELT L 86, 5.4.2005, lk 6).

3. Säilitada tuleb kulukohustuste assigneeringute ja maksete assigneeringute sobiv suhe, et tagada nende omavaheline kokkusobivus ning et lõikes 1 sätestatud ülemmäär oleks võimalik järgnevatel aastatel järgida.

4. Kui määruse (EL) nr 549/2013 muutmisega kaasneb kogurahvatulu taseme oluline muutus, arvutab komisjon ümber lõigetes 1 ja 2 sätestatud ülemmäärad, nagu neid on ajutiselt suurendatud vastavalt artiklile 6, vastavalt järgmisele valemile:

$$x \% (y \%) \times \frac{GNI_{t-2} + GNI_{t-1} + GNI_t \text{ ESA praegune}}{GNI_{t-2} + GNI_{t-1} + GNI_t \text{ ESA muudetud}}$$

milles:

- „x%“ osutab omavahendite ülemmäärade maksete assigneeringute puhul;
- „y%“ omavahendite ülemmäärade kulukohustuste assigneeringute puhul;
- „t“ viimane täisaasta, mille kohta on kättesaadavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/516 ⁽⁸⁾ kindlaksmääratud andmed;
- „ESA“ liidus kasutatav Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteem.

Artikkel 4

Kapitaliturgudel laenatud vahendite kasutamine

Liit ei kasuta kapitaliturgudel laenatud vahendeid tegevuskulude rahastamiseks.

Artikkel 5

Erakordsed ja ajutised lisavahendid COVID-19 kriisi tagajärgedega tegelemiseks

1. Üksnes COVID-19 kriisi tagajärgedega tegelemiseks nõukogu määruse, millega luuakse Euroopa Liidu taasterahastu, ja selles osutatud valdkondlike õigusaktide kaudu:

- a) antakse komisjonile volitus laenata kapitaliturgudel liidu nimel rahalisi vahendeid kuni 750 miljardit eurot (2018. aasta hindades). Laenuvõtmistehingud tehakse eurodes;
- b) laenatud vahenditest võib kuni 360 miljardit eurot (2018. aasta hindades) kasutada laenude andmiseks ja erandina artiklist 4 võib laenatud vahenditest kuni 390 miljardit eurot (2018. aasta hindades) kasutada kuludeks.

Esimese lõigu punktis a osutatud summat kohandatakse, tuginedes kindlaksmääratud 2 % suurusele aastadeflaatorile. Igal aastal edastab komisjon kohandatud summa Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Komisjon haldab esimese lõigu punktis a osutatud laenuvõtmist nii, et pärast 2026. aastat uut netolaenuvõtmist ei toimu.

2. Käesoleva artikli lõike 1 esimese lõigu punktis b osutatud ja kuludeks kasutatud laenatud vahendite põhisumma tagasimaksed ja maksmisele kuuluvad seonduvad intressid kaetakse liidu eelarvest. Eelarvelised kulukohustused võib vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) 2018/1046 ⁽⁹⁾ artikli 112 lõikele 2 jaotada mitme aasta jooksul tehtavateks iga-aastasteks osamakseteks.

Käesoleva artikli lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud vahendite tagasimaksed tehakse kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega graafiku alusel selliselt, et tagada kohustuste pidev ja prognoositav vähenemine. Põhisummade tagasimakseid alustatakse enne mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 perioodi lõppu miinimumsummas, kui käesoleva artikli lõikes 1 osutatud laenamisest tulenevateks intressimakseteks kasutamata summad seda võimaldavad, võttes nõuetekohaselt arvesse ELi toimimise lepingu artiklis 314 sätestatud menetlust. Kõik komisjoni erakorralisest ja ajutisest laenuvõtmisvõtmisest tulenevad kohustused, millele on osutatud käesoleva artikli lõikes 1, tuleb täielikult tagasi maksta hiljemalt 31. detsembriks 2058.

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. märtsi 2019. aasta määrus (EL) 2019/516 kogurahvatulu turuhindades arvutamise ühtlustamise kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 89/130/EMÜ, Euratom ja nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1287/2003 (kogurahvatulu määrus) (ELT L 91, 29.3.2019, lk 19).

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

Summad, mille liit peab asjaomasel aastal käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud vahendite põhisumma tagasimaksmiseks tasuma, ei ületa 7,5 % kulutusteks ette nähtud maksimumsummast, millele on osutatud lõike 1 esimese lõigu punktis b.

3. Komisjon kehtestab laenuvõtmistehingute haldamiseks vajaliku korra. Komisjon teavitab korrapäraselt ja põhjalikult Euroopa Parlamenti ja nõukogu kõigist oma võlahalduse strateegia aspektidest. Komisjon koostab emissioonikalendri, mis sisaldab prognoositavaid emiteerimiskuupäevi ja -mahtusid järgnevas aastaks ning kava, milles esitatakse prognoositavad põhiosa- ja intressimaksed, ning edastab selle Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Komisjon ajakohastab seda kalendrit korrapäraselt.

Artikkel 6

Omahendite ülemäärade erakordne ja ajutine suurendamine COVID-19 kriisi tagajärgedega tegelemiseks vajalike vahendite eraldamiseks

Iga artikli 3 lõigetes 1 ja 2 sätestatud ülemäärade suurendatakse ajutiselt 0,6 protsendipunkti üksnes sel eesmärgil, et katta kõik liidu kohustused, mis tulenevad artiklis 5 osutatud laenuvõtmisest, kuni kõik sellised kohustused lõpevad ja hiljemalt kuni 31. detsembrini 2058.

Omahendite piirmäärade suurendamise arvelt ei saa katta liidu muid kohustusi.

Artikkel 7

Kõikehõlmavuse põhimõte

Artiklis 2 osutatud tulused kasutatakse vahet tegemata kõigi liidu aastaeelarvesse kavandatud kulude rahastamiseks.

Artikkel 8

Ülejäägi ülekandmine

Liidu eelarveaasta kulusid ületav tulude summa kantakse üle järgmisesse eelarveaastasse.

Artikkel 9

Omahendite kogumine ja nende komisjonile kättesaadavaks tegemine

1. Liikmesriigid koguvad artikli 2 lõike 1 punktis a osutatud omavahendeid vastavalt oma õigus- ja haldusnormidele. Liikmesriigid kohandavad vajaduse korral kõnealuseid õigus- ja haldusnorme nii, et need vastaksid liidu reeglite nõuetele.

Komisjon kontrollib liikmesriikide esitatud asjakohaseid riiklikke õigus- ja haldusnorme, edastab liikmesriikidele kohandused, mida ta peab vajalikuks liidu reeglitele vastavuse tagamiseks, ja esitab vajaduse korral aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

2. Liikmesriigid jätavad kogumiskulude katteks endale 25 % artikli 2 lõike 1 punktis a osutatud summadest.

3. Liikmesriigid teevad käesoleva otsuse artikli 2 lõikes 1 sätestatud omavahendid komisjonile kättesaadavaks vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 322 lõike 2 alusel vastu võetud määrustele.

4. Ilma et see piiraks nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 609/2014⁽¹⁰⁾ artikli 14 lõike 2 kohaldamist, kui liidu eelarvesse kantud heakskiidetud assigneeringutest ei piisa selleks, et liit saaks täita käesoleva otsuse artiklis 5 osutatud laenuvõtmisest tulenevaid kohustusi, ja kui komisjon ei saa vajaliku likviidsuse saavutamiseks õigel ajal võtta selliste laenude suhtes kohaldatavates finantseeskirjades ette nähtud muid meetmeid, et tagada liidu kohustuste täitmine, sealhulgas aktiivse likviidsusjuhtimise meetmete abil ning kasutades vajaduse korral kapitaliturgude pakutatavat lühiajalist

⁽¹⁰⁾ Nõukogu 26. mai 2014. aasta määrus (EL, Euratom) nr 609/2014 meetodite ja menetluse kohta, millega tehakse kättesaadavaks traditsioonilised, käibemaksupõhised ja kogurahvatulul põhinevad omavahendid, ning muude sularahavajaduste rahuldamiseks vajalike meetmete kohta (ELT L 168, 7.6.2014, lk 39).

rahastamist, mille puhul järgitakse käesoleva otsuse artikli 5 lõike 1 esimese lõigu punktis a ja artikli 5 lõikes 2 sätestatud tingimusi ja määrasid, teevad liikmesriigid komisjoni viimase abinõuna komisjonile kättesaadavaks selleks vajalikud vahendid. Neil juhtudel kohaldatakse käesoleva artikli lõikeid 5–9 erandina määruse (EL, Euratom) nr 609/2014 artikli 14 lõikest 3 ja artikli 14 lõike 4 esimesest lõigust.

5. Kui määruse (EL, Euratom) nr 609/2014 artikli 14 lõike 4 teisest lõigust ei tulene teisiti, võib komisjon liikmesriikidelt nõuda, et need kataksid ajutiselt koguvarade ja rahavarude vajaduse vahe proportsionaalselt iga asjaomase liikmesriigi prognoositud eelarvelise tuluga. Komisjon annab sellistest nõuetest liikmesriikidele aegsasti teada. Komisjon alustab riiklike võlahaldusametuste ja riigikassadega struktureeritud dialoogi võla emiteerimise ja tagasimaksegraafikute üle.

Kui liikmesriik ei täida nõuet õigeaegselt täielikult või osaliselt või kui ta teavitab komisjoni, et ta ei suuda seda nõuet täita, on komisjonil asjaomase liikmesriigi osa katmiseks ajutiselt õigus esitada teistele liikmesriikidele täiendavaid nõudeid. Sellised nõuded esitatakse proportsionaalselt iga sellise teise liikmesriigi hinnanguliste eelarvetuludega. Liikmesriigil, kes jättis nõude täitmata, säilib selle täitmise kohustus.

6. Maksimaalne aastane rahavarude kogusumma, mida liikmesriigilt saab lõike 5 alusel sisse nõuda, piirdub igal juhul liikmesriigi kogurahvatulul põhineva suhtelise osaga artiklis 6 osutatud omavahendite ülemmäära erakordsest ja ajutisest suurendamisest. Selleks arvutatakse kogurahvatulul põhinev suhteline osa kui osa liidu summaarsest kogurahvatulust, mis saadakse viimase vastuvõetud liidu aastaelarve tulude osa vastavast veerust.

7. Lõigete 5 ja 6 kohane rahavarude andmine hüvitatakse viivitamata kooskõlas liidu eelarve suhtes kohaldatava õigusraamistikuga.

8. Vastavalt lõikele 5 ajutiselt liikmesriikide poolt eraldatud rahavarude summadega kaetud kulud kantakse viivitamata liidu eelarvesse, et tagada nendega seotud tulude võimalikult varajane arvessevõtmine liikmesriikide omavahendite kontode krediteerimisel vastavalt määruse (EL, Euratom) nr 609/2014 asjakohastele sätetele.

9. Lõike 5 kohaldamine tagab iga-aastaselt selle, et rahavarusid ei nõuta sisse mahus, mis ületab artiklis 3 osutatud omavahendite ülemmäärasid, mida on suurendatud vastavalt artiklile 6.

Artikkel 10

Rakendusmeetmed

Nõukogu sätestab rakendusmeetmed vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 311 neljandas lõigus sätestatud menetluse seoses liidu omavahendite süsteemi järgmiste elementidega:

- a) aastaelarve saldo arvutamise ja eelarves kajastamise kord vastavalt artiklile 8;
- b) sätted ja kord, mis on vajalikud artikli 2 lõikes 1 osutatud omavahendite kogumise kontrollimiseks ja järelevalveks ning kõik asjakohased aruandlusnõuded.

Artikkel 11

Lõpp- ja üleminekusätted

1. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, tunnistatakse otsus 2014/335/EL, Euratom kehtetuks. Kõiki viiteid nõukogu otsusele 70/243/ESTÜ, EMÜ, Euratom, ⁽¹¹⁾ nõukogu otsusele 85/257/EMÜ, Euratom, ⁽¹²⁾ nõukogu otsusele 88/376/EMÜ, Euratom, ⁽¹³⁾ nõukogu otsusele 94/728/EÜ, Euratom, ⁽¹⁴⁾ nõukogu otsusele 2000/597/EÜ, Euratom, ⁽¹⁵⁾ nõukogu otsusele 2007/436/EÜ, Euratom ⁽¹⁶⁾ või otsusele 2014/335/EL, Euratom käsitatakse viidetena käesolevale otsusele; viiteid kehtetuks tunnistatud otsusele loetakse vastavalt käesoleva otsuse lisas esitatud vastavustabelile.

⁽¹¹⁾ Nõukogu 21. aprilli 1970. aasta otsus 70/243/ESTÜ, EMÜ, Euratom liikmesriikide rahaliste osamaksete asendamise kohta ühenduste omavahenditega (EÜT L 94, 28.4.1970, lk 19).

⁽¹²⁾ Nõukogu 7. mai 1985. aasta otsus 85/257/EMÜ, Euratom ühenduste omavahendite süsteemi kohta (EÜT L 128, 14.5.1985, lk 15).

⁽¹³⁾ Nõukogu 24. juuni 1988. aasta otsus 88/376/EMÜ, Euratom ühenduste omavahendite süsteemi kohta (EÜT L 185, 15.7.1988, lk 24).

⁽¹⁴⁾ Nõukogu 31. oktoobri 1994. aasta otsus 94/728/EÜ, Euratom Euroopa ühenduste omavahendite süsteemi kohta (EÜT L 293, 12.11.1994, lk 9).

⁽¹⁵⁾ Nõukogu 29. septembri 2000. aasta otsus 2000/597/EÜ, Euratom Euroopa ühenduste omavahendite süsteemi kohta (EÜT L 253, 7.10.2000, lk 42).

⁽¹⁶⁾ Nõukogu 7. juuni 2007. aasta otsus 2007/436/EÜ, Euratom Euroopa ühenduste omavahendite süsteemi kohta (ELT L 163, 23.6.2007, lk 17).

2. Otsuse 94/728/EÜ, Euratom artikleid 2, 4 ja 5, otsuse 2000/597/EÜ, Euratom artikleid 2, 4 ja 5, otsuse 2007/436/EÜ, Euratom artikleid 2, 4 ja 5 ning otsuse 2014/335/EL, Euratom artikleid 2, 4 ja 5 kohaldatakse jätkuvalt selliste tulude arvutamise ja kohandamise suhtes, mis on saadakse ühtse sissenõudmismäära kohaldamisel ühtselt määratletud käibemaksubaasi suhtes, mis on olenevalt aastast piiratud 50–55 %-ga iga liikmesriigi rahvamajanduse kogutoodangust või kogurahvatulust, ja Ühendkuningriigile aastatel 1995–2020 võimaldatud eelarvelise tasakaalustamatuse korrigeerimise arvutamise suhtes ja Ühendkuningriigile teiste liikmesriikide poolt võimaldatud korrigeerimiste rahastamise arvutamise suhtes.
3. Liikmesriigid jätavad kogumiskulude katteks jätkuvalt endale 10 % artikli 2 lõike 1 punktis a osutatud summadest, mille nad oleksid kohaldatavate liidu reeglite kohaselt pidanud kättesaadavaks tegema enne 28. veebruari 2001.
4. Liikmesriigid jätavad kogumiskulude katteks jätkuvalt endale 25 % artikli 2 lõike 1 punktis a osutatud summadest, mille nad oleksid kohaldatavate liidu reeglite kohaselt pidanud kättesaadavaks tegema ajavahemikul 1. märtsist 2001 kuni 28. veebruarini 2014.
5. Liikmesriigid jätavad kogumiskulude katteks jätkuvalt endale 20 % artikli 2 lõike 1 punktis a osutatud summadest, mille nad oleksid kohaldatavate liidu reeglite kohaselt pidanud kättesaadavaks tegema ajavahemikul 1. märtsist 2014 kuni 28. veebruarini 2021.
6. Käesoleva otsuse kohaldamisel esitatakse kõik summad eurodes.

Artikkel 12

Jõustumine

Nõukogu peasekretär teatab käesolevast otsusest kõikidele liikmesriikidele.

Liikmesriigid teatavad nõukogu peasekretärile viivitamata käesoleva otsuse vastuvõtmiseks vajalike menetluste lõpuleviimisest kooskõlas oma põhiseadusest tulenevate nõuetega.

Käesolev otsus jõustub viimase teises lõigus osutatud teate kättesaamisele järgneva esimese kuu esimesel päeval.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2021.

Artikkel 13

Adressaadid

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 14. detsembril 2020

Nõukogu nimel
eesistuja
M. ROTH

LISA

VASTAVUSTABEL

Otsus 2014/335/EL, Euratom	Käesolev otsus
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikli 2 lõike 1 punkt a	Artikli 2 lõike 1 punkt a
Artikli 2 lõike 1 punkt b	Artikli 2 lõike 1 punkt b
–	Artikli 2 lõike 1 punkt c
Artikli 2 lõike 1 punkt c	Artikli 2 lõike 1 punkt d
Artikli 2 lõige 2	–
–	Artikli 2 lõige 2
Artikli 2 lõige 3	Artikli 9 lõige 2
Artikli 2 lõige 4	Artikli 2 lõike 1 punkt b
Artikli 2 lõige 5	Artikli 2 lõike 3 esimene lõige ja artikli 2 lõige 4
Artikli 2 lõige 6	Artikli 2 lõige 5
Artikli 2 lõige 7	Artikli 2 lõike 3 teine lõige ja artikli 3 lõige 4
Artikli 3 lõige 1	Artikli 3 lõige 1
Artikli 3 lõige 2	Artikli 3 lõiked 2 ja 3
Artikli 3 lõige 3	–
Artikli 3 lõige 4	Artikli 3 lõige 4
Artikkel 4	–
–	Artikkel 4
Artikkel 5	–
–	Artikkel 5
–	Artikkel 6
Artikkel 6	Artikkel 7
Artikkel 7	Artikkel 8
Artikli 8 lõige 1	Artikli 9 lõige 1
Artikli 8 lõige 2	Artikli 9 lõige 3
–	Artikli 9 lõiked 4–9
Artikkel 9	Artikkel 10
Artikli 10 lõige 1	Artikli 11 lõige 1
Artikli 10 lõige 2	Artikli 11 lõige 2
Artikli 10 lõige 3	Artikli 11 lõige 3
Artikli 10 lõike 3 teine lõige	Artikli 11 lõige 4
–	Artikli 11 lõige 5
Artikli 10 lõige 4	Artikli 11 lõige 6
Artikkel 11	Artikkel 12
Artikkel 12	–
–	Artikkel 13